



BIULETYN BIAŁSKOPODLASKIEJ IZBY ROLNICZEJ

Miesięcznik Białskopodlaskiej Izby Rolniczej

SZANOWNI ROLNICY !

W imieniu Zarządu Białskopodlaskiej Izby Rolniczej pragnę podziękować wszystkim ofiarodawcom, którzy włączyli się w akcję pomocy powodzianom. Pragnę poinformować, że przekazane za naszym pośrednictwem płody rolne trafiły do najbardziej potrzebujących, nad czym czuwały Izby Rolnicze z terenów zalanych, będące z nami w stałym kontakcie i wskazujące miejsca wysyłki darów. Dotychczasowa pomoc pozwoliła na utrzymanie przy życiu ocalałego po kataklizmie inwentarza żywego i dała odrobinę nadziei poszkodowanym. Wyrażam głęboką nadzieję, że przebiegająca akcja pomocy potrwa tak długo, jak będzie to konieczne i tradycyjna ofiarność i hojność podlaskich rolników pozwoli przetrwać gospodarstwom i rodzinom najtrudniejsze dla nich chwile.

**JAN STASIUK
PREZES
BIAŁSKOPODLASKIEJ IZBY
ROLNICZEJ**

DALSZA POMOC DLA POWODZIAN

Zakończył się pierwszy etap niesienia pomocy poszkodowanym w wyniku klęski powodzi. Do końca sierpnia br. z terenu woj. białskopodlaskiego przekazano około 500 t pasz (zboża, mieszanka, siano), żywność i środki czystości oraz przyjęto kilka grup dzieci z terenów zalanych na letni wypoczynek. Na początku sierpnia br. odbyło się spotkanie Przewodniczących Rad i Przewodniczących Zarządów Miast i Gmin naszego województwa oraz przedstawicieli instytucji zaangażowanych w akcję pomocy, na których ustalono zasady wg. których będzie przebiegała dalsza pomoc. Postanowiono, by gminy z woj. białskopodlaskiego kierowały bezpośrednio pomoc do gmin najbardziej poszkodowanych.

Dokończenie na stronie 2



To zdjęcie otrzymaliśmy z Gminy Lubsza, gdzie jako jedna z pierwszych dotarła pomoc z naszego województwa

W NUMERZE:

- Dalsza pomoc powodzianom
- Wiejski rynek ubezpieczeniowy
- Porozumienie Izby rolniczych północno-wschodniej Polski
- Straty w tegorocznych plonach ziarna
- Z prac zarządu Białskopodlaskiej Izby Rolniczej
- Plany zreformowania rolnictwa Unii Europejskiej

Biuletyn Białskopodlaskiej Izby Rolniczej
Adres Redakcji: 21-500 Biela Podlaska, ul. Brzeska 41
Tel. (057) 3420032, 3443014; Fax. (057) 3420032

DALSZA POMOC DLA POWODZIAN*Dokończenie ze strony 1*

Lista gmin objętych programem pomocy wraz z gminami z woj. białkopodlaskiego, które zadeklarowały tej pomocy udzielić:

Województwo opolskie:

Gmina Lubsza	Gmina Platerów
	Gmina Sarnaki
	Gmina Konstantynów
	Gmina Huszlew
	Gmina Łosice
Gmina Cisek	Gmina Komarówka Podlaska
	Gmina Łomazy
	Gmina Tucznia
Gmina Popielów	Gmina Wisznice
	Gmina Milanów
	Gmina Dędowa Kłoda
	Gmina Piszczac
	Gmina Parczew
Gmina Dobrzeń Wielki	Gmina Ulan Majorat
	Gmina Stara Kornica
	Gmina Sławatycze
	Gmina Terespol gm.
	Gmina Rokitno
Gmina Bierawa	Gmina Kodeń
	Gmina Leśna Podlaska
	Gmina Biała Podlaska gm.
	Gmina Terespol m.
	Gmina Drelów
Gmina Lewin Brzeski	Gmina Olszanka
	Gmina Międzyrzec Podlaski gm.
	Gmina Międzyrzec Podlaski m.
Gmina Reńska Wieś	Gmina Sosnówka
	Gmina Biała Podlaska m.
	Gmina Hanna
	Gmina Rossosz
	Gmina Zalesie
Gmina Świerczów	Gmina Kąkolewnica
	Gmina Radzyń Podlaski gm.
	Gmina Wołyń
	Gmina Siemień

Województwo wałbrzyskie

Gmina Kłodzko	Gmina Radzyń Podlaski m.
Gmina Łambinowice	Gmina Janów Podlaski

Województwo katowickie

Gmina Rudnik	Gmina Jabłoń
---------------------	--------------

Województwo legnickie

Gmina Ścinawa	Gmina Czemierniki
----------------------	-------------------

Województwo kieleckie

Gmina Górki	Gmina Podedwórze
--------------------	------------------

UBEZPIECZENIA**WIEJSKI RYNEK UBEZPIECZENIOWY
- SZANSA DLA GMIN WIEJSKICH**

29 lipca br. w Zamościu odbyła się zorganizowana pod patronatem AR w Lublinie konferencja poświęcona szansom i korzyściom płynącym z organizowania Towarzystw Ubezpieczeń Wzajemnych.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Urzędów Wojewódzkich, Ośrodków Doradztwa Rolniczego oraz Izb Rolniczych z terenów południowo-wschodniej Polski. Białkopodlaskie reprezentowali: Pan Waldemar Kuzawiński, Dyrektor Wydziału Rolnictwa UW, Pan Andrzej Sokołowski, Dyrektor ODR w Grabanowie oraz Pan Jan Stasiuk, Prezes BIR. Podczas spotkania przedstawiciele Akademii Rolniczej w Lublinie i Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wygłosili referaty dotyczące perspektyw i szans ubezpieczeń wzajemnych w rolnictwie oraz podstaw prawnych i organizacyjnych tworzenia towarzystw ubezpieczeniowych. Zagadnienia te omawialiśmy szerzej na łamach lipcowego numeru naszego biuletynu, stąd też ograniczymy się do przedstawienia tematów dyskusji, jakie pojawiły się podczas konferencji.

Klęska powodzi, jaka wystąpiła w lipcu br. w Polsce, i choć może w mniejszym stopniu ale dotknęła także nasze województwo, była przedmiotem wielu rozmów. W tym kontekście idea powoływania Towarzystw Ubezpieczeń Wzajemnych nabrała, zdaniem uczestników konferencji, szczególnego znaczenia. Instytucja ta poza podstawową funkcją zabezpieczenia mienia na wypadek klęsk żywiołowych i wypadków losowych ma również charakter prewencyjny. Może tak być, gdyż nie zysk jest jej głównym celem działania (jak w przypadku komercyjnych firm ubezpieczeniowych), ale interes ubezpieczonego. Dlatego też z wygoszodarowanej nadwyżki finansowej Towarzystwa można finansować budowę infrastruktury zabezpieczającej przed wystąpieniem kataklizmu (np. wały ochronne wokół rzek).

Inną z zalet często podkreślaną na konferencji jest forma zarządzania funduszami Towarzystwa. To ubezpieczeni - członkowie Towarzystwa decydują, poprzez jego władze (pochodzące z wyboru), o podziale środków. Mogą zdecydować również o wielkości składki ubezpieczeniowej. Taki sposób zarządzania Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych, jest gwarancją, że interes ubezpieczonego rolnika będzie w sposób należyty uwzględniony.

Konferencja nie wyczerpała wszystkich tematów związanych z wiejskim rynkiem ubezpieczeniowym, dlatego też izba będzie uwzględniać te zagadnienia w swoich pracach, o czym będziemy na bieżąco informować Państwa na łamach naszego biuletynu.

W ostatnim kwartale br. BIR planuje zorganizować spotkanie przedstawicieli instytucji oraz osób prywatnych zainteresowanych ideą ubezpieczeń wzajemnych, które być może zaowocuje powstaniem w naszym regionie Towarzystwa Wzajemnościowego.

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH.

KOMISJA D/S PRZEKSZTAŁCEN STRUKTURALNYCH - OBSZARY DZIAŁAŃ

➔ **Restrukturyzacja gospodarstw rolnych.**

- ze względu na konieczność określenia przyszłości polskiego rolnictwa, biorąc pod uwagę wstąpienie Polski do Unii Europejskiej, należy odpowiedzieć na pytanie: jaki ma być model gospodarstwa rolnego w przyszłości? W związku z tym komisja będzie wspierać przyspieszenie prac nad uchwaleniem „Ustawy o rodzinnym gospodarstwie rolnym”. Przyjęcie tej ustawy powinno być podstawą do prac nad pozostałymi ustawami dotyczącymi rolnictwa np. „Ustawa o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa”.

➔ **Prywatyzacja jednostek obsługujących rolnictwo.**

- ze względu na wprowadzenie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w sprawie sposobu wykazania przez rolników i rybaków okoliczności umożliwiających im nabywanie akcji spółek Skarbu Państwa, oraz rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu nabywania akcji przez uprawnionych plantatorów buraka cukrowego, komisja wypracowuje wnioski dotyczące sposobu prowadzenia nabywania akcji przez rolników na podstawie w/w rozporządzeń, jak i treści ustaw: „O komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych”, „O regulacji rynku cukru i przekształceniach własnościowych w przemyśle cukrowniczym”. Uwagi i wnioski już są wnoszone przez niektóre Izby Rolnicze.

Komisja podejmie także prace w kierunku umożliwienia uzyskiwania przez rolników większościowego udziału akcji w przedsiębiorstwach przetwórstwa rolno-spożywczego.

➔ **Kredytowanie restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa.**

Komisja dokonuje analiz aktualnych linii kredytowych. W tym celu nawiązała ścisłą współpracę z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Analizy te mają doprowadzić do udoskonalenia istniejących linii kredytowych i wprowadzenia nowych. Przykładem jest linia kredytowa dotycząca wspólnego użytkowania maszyn (można wykorzystać doświadczenia francuskie).

Komisja wypracowuje również wspólnie z bankami problem zabezpieczeń bankowych. Włącza się także w porządkowanie spraw związanych z prowadzeniem wspólnej działalności gospodarczej: kółek rolniczych, oraz spółdzielczości wiejskiej, grup marketingowych. Występuje także z wnioskami do Agencji Modernizacji i restrukturyzacji Rolnictwa o przekazywanie zadań zleconych Izdom Rolniczym.

Z PRAC BIAŁKOPODLASKIEJ IZBY ROLNICZEJ.

POSIEDZENIE ZARZĄDU BIR - 30.07.1997r.

Posiedzenie poświęcone było omówieniu spraw związanych z przebiegiem akcji pomocy poszkodowanym w wyniku klęski powodzi na zachodnich i południowych terenach naszego kraju. Prezes Białkopodlaskiej Izby Rolniczej, Pan Jan Stasiuk poinformował zebranych o działaniach jakie na rzecz powodziarzy podjęło Ministerstwo Rolnictwa. Z rezerw państwowych zwolnione zostały artykuły żywnościowe (konserwy, smalec, masło), uruchomiono interwencyjny skup bydła. Przekazano ponadto z jednostek podległych Ministerstwu Rolnictwa środki dezynfekcyjne konieczne do uzdatnienia terenów zalanych. Zarząd Białkopodlaskiej Izby Rolniczej w dalszej części posiedzenia omawiał sprawy przekazane przez Komisję Ekonomiczną BIR, które dotyczyły zasad gospodarowania Funduszem Ochrony Gruntów Rolnych.

Porozumienie Północno-Wschodniej Polski

W dniach 1-2 sierpnia br. w Nowogrodzie k. Łomży odbyło się spotkanie, poświęcone możliwościom współpracy między Izbami Rolniczymi regionu północno-wschodniej Polski. Białkopodlaską Izbę Rolniczą reprezentował Prezes BIR, Pan Jan Stasiuk. Efektem dwudniowych rozmów i dyskusji było wypracowanie regionalnego porozumienia, określającego ramy i płaszczyzny współpracy między izbami.

Ustalono, by w przyszłości izby wspólnie wypracowywały i występowały z uzgodnionymi stanowiskami w zakresie zadań wynikających z ustawy o Izbach Rolniczych.

Dotyczy to między innymi:

- reprezentowania, promocji i obrony interesów zrzeszonych w izbie podmiotów,
- prowadzenia działań zmierzających do utworzenia rynków hurtowych i wymiany doświadczeń w tym zakresie,
- pozyskiwania nowych rynków zbytu produktów i płodów rolnych,
- współpracy w zakresie przygotowań do integracji z Unią Europejską,
- występowania do właściwych organów z inicjatywą w zakresie nowych regulacji prawnych.

Aby usprawnić funkcjonowanie porozumienia postanowiono powołać Radę koordynującą wspólne prace, związane z realizacją zadań będących treścią porozumienia. Oprócz naszej izby porozumienia podpisały Izby Rolnicze z Elbląga, Gdańska, Łomży, Ostrołki, Suwałk, Torunia, Olsztyna oraz Włocławka.

P R O G N O Z Y

STRATY W TEGOROCZNYM PLONIE ZIARNA - WG. SZACUNKÓW GUS

Utrzymująca się od pewnego okresu słoneczna pogoda usprawniła przebieg żniw. Jednak nadal dużą przeszkodą w zbiorach jest wylegnięcie dużych obszarów zbóż. GUS podaje, że po lipcowych ulewach w 8 województwach: białkopodlaskim, ciechanowskim, kieleckim, opolskim, plockim, sieradzkim, skierniewickim i wałbrzyskim wyległo od 49 do 73 procent zbóż. W dalszych 9 województwach m. in. elbląskim i bydgoskim wylegniętych jest od 35 do 49 procent zbóż. Straty w plonach spowodowane przez powódź i wylegnięcie roślin GUS ocenia na 1,4-1,7 mln ton ziarna. Po uwzględnieniu tych strat, GUS szacuje tegoroczne zbiory zbóż na 24,5-24,8 mln ton, czyli od 1 do 0,4 mln ton niżej od ubiegłorocznych. Według GUS, zbiory zbóż będą niższe od ubiegłorocznych w 26 województwach, w tym w 17 w wyniku zmniejszenia powierzchni i spadku plonów, a w 8 (tj. bielskim, lubelskim, opolskim, ostrołęckim, radomskim, siedleckim, wałbrzyskim i wrocławskim) tylko z powodu gorszych niż przed rokiem plonów.

Dzięki zwiększeniu powierzchni uprawy i lepszym niż w ub. r. plonom uzyska w tym roku wyższą produkcję zbóż 14 województw. Wyższe zbiory wskutek tylko lepszego plonowania będą w województwach białkopodlaskim, piotrkowskim, plockim, poznańskim i wrocławskim. W wyniku zwiększenia powierzchni uprawy zbóż, zbiorą więcej ziarna niż przed rokiem województwa częstochowskie, łomżyńskie, zamojskie i zielonogórskie - ocenia GUS we wstępnym szacunku produkcji głównych ziemiopłodów opracowanym na koniec lipca br. Około 480 tys. ton zboża spodziewają się zebrać w tym roku rolnicy województwa koszańskiego.

Źródło: EDL Nr 383

PRZEWIDYWANY ROZWÓJ POLSKIEGO RYNKU MIĘSA W RAMACH UNII EUROPEJSKIEJ

Obecnie ceny wieprzowiny w Unii Europejskiej zależą od popytu i podaży, bo wpływ interwencji na ich kształtowanie się jest niewiele znaczący. Świadczy o tym duża fluktuacja tych cen. Interwencja na rynku wieprzowiny polega bowiem jedynie na subsydiowaniu prywatnych zapasów wieprzowiny i jej eksportu. Zapasy te stanowią niecały 1 % podaży i są głównie przedmiotem eksportu.

Obecnie ceny żywca wieprzowego w Polsce są mniej więcej takie jak w USA i o około 20% niższe niż w Unii Europejskiej. Przystąpienie Polski do Unii nie wpłynie więc w sposób zasadniczy i automatyczny na poprawę sytuacji polskich producentów trzody chlewnej, wywoła natomiast większe wymagania jakościowe, sprostanie którym musi doprowadzić do wzrostu koncentracji produkcji i zmniejszenia liczby producentów, przede wszystkim

drobnych. Wzrost efektywności może doprowadzić także do ilościowego wzrostu produkcji wieprzowiny i zwiększenia jej eksportu do krajów wschodnich.

Znacznie większych korzyści w ramach Unii mogą się spodziewać producenci bydła rzeźnego, zwłaszcza w miarę upływu czasu. W Unii ceny bydła rzeźnego, choć z biegiem lat malejące, są nadal prawie dwukrotnie wyższe niż w Polsce. Jeśliby za kilka lat sytuacja była podobna do obecnej, to po połączeniu rynków ceny bydła rzeźnego wydatnie by wzrosły. Oplącalna byłaby wtedy produkcja zwierząt rzeźnych na opas. W Unii tego rodzaju wołowina jest jedyną masową produkcją, dodatkowo dotowaną.

Ogólnie można stwierdzić, że główny problem polega na tym, iż w Unii podstawą produkcji wołowiny są tzw. krowy-mamki, za posiadanie których otrzymuje się specjalne premie. W Polsce taki system produkcji może się rozwijać dopiero po przystąpieniu Polski do Unii. Korzyści z tego tytułu polscy producenci wołowiny będą mogli czerpać nie od razu, lecz w miarę upływu czasu. W najbliższych kilku latach unijny system produkcji wołowiny nie może się w Polsce rozwinąć, z powodu niskiego poziomu popytu i cen żywca wołowego.

Przed rokiem 1989 uboje zwierząt rzeźnych i przetwórstwo mięsa były domeną państwowych zakładów mięsnych, zatrudniających łącznie około 110 tys. osób. Na początku lat dziewięćdziesiątych powstało kilka tysięcy małych ubojni i masarni i udział poprzednich zakładów w przetwórstwie spadł poniżej 50%. Z badań prof. R. Urbana z Instytutu Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wynika, że od pewnego czasu występuje tendencja do ponownej, choć powolnej koncentracji przetwórstwa mięsnego. Umacnia się pozycja niektórych średnich firm prywatnych powstałych po 1990 r. oraz dużych i największych firm, które uległy procesowi transformacji własnościowej, kapitałowej oraz technologicznej. Ocenia się, że obecnie w przetwórstwie przemysłowym funkcjonuje 230 firm zatrudniających ponad 50 osób i około 250 zatrudniających 6-50 osób, w przetwórstwie lokalnym zaś około 6 tys. firm. Małe i średnie firmy mięsne mają głównie zasięg lokalny, tj. najczęściej nie przekracza on granic województwa. Wyjątkiem od tej reguły jest tylko część większych rzeźni lokalnych, które dostarczają półtusze do przetwórstwa w dużych ośrodkach konsumpcyjnych. Natomiast największe i duże firmy mają trzy główne rynki zbytu: rynek lokalny, sąsiednie województwa oraz rynki centralne. Na każdym rynku centralnym konkuruje ze sobą kilku dużych dostawców bez wyraźnej przewagi jednego z nich. Do takich rynków należą: Warszawa, Kraków, Łódź, Górny i Dolny Śląsk oraz Trójmiasto. Na tych rynkach koncentruje się około 40% krajowego popytu na mięso i przetwory.

Przewidywana w najbliższych kilku latach stagnacja produkcji i spożycia mięsa w Polsce zwiększy konkurencję na rynku i tym samym proces koncentracji w przetwórstwie i handlu. Wydaje się, że przetwórstwo mięsa i handel mięsem będą lepiej przygotowane do połączenia z rynkiem unijnym niż produkcja zwierząt rzeźnych.

Źródło: Biuletyn informacyjny ARR Nr 8

JAK BRONIĆ ROLNICZYCH SPRAW

W GRUPIE SZYBCIEJ I SKUTECZNIEJ ROZWIĄŻEMY SVOJE PROBLEMY

W poprzednich kilku artykułach starałem się pokazać Państwu, że rolnik, szczególnie gospodarujący na małej powierzchni, jest słabym partnerem na rynku dla firm zajmujących się skupem produktów rolnych, jak i dostarczających środki produkcji. Poprawa pozycji rynkowej rolnika, jak wykazują doświadczenia, musi odbywać się w dwu płaszczyznach: gospodarczej i lobbystycznej. Obydwie te płaszczyzny są zresztą ściśle ze sobą powiązane. Silne rolnicze lobby, a z takim mamy do czynienia np. w Unii Europejskiej, zabezpiecza korzystne dla rolników rozwiązania prawne tak w sferze gospodarczej jak i socjalnej.

W tym i następnym artykułach zechcę przybliżyć problematykę organizowania się producentów w grupy. Zaczę od kilku stwierdzeń ogólnych:

➤ Czym w ogóle jest grupa producencka?

Otóż o grupie producenckiej mówimy wówczas kiedy grupa rolników, licząca najczęściej kilka do kilkudziesięciu osób, producentów jednego produktu (ziemniaków, truskawek, trzody chlewnej, mleka, itp.) lub grupy produktów pokrewnych (zboża, warzywa, owoce, okopowe, itp.) dobrowolnie podejmuje wspólne działania, szczególnie w zakresie zaopatrzenia oraz zbytu płodów rolnych. To wspólne działanie ma przynieść korzyści, których osiągnięcie jest utrudnione dla pojedynczego rolnika. Grupą producencką jest też grupa rolników wspólnie zakupujących i użytkujących specjalistyczny sprzęt rolniczy.

➤ Członkowie grupy powinni mieć wspólny cel.

Z tego wynika fakt, że w grupie mogą być tylko producenci tych samych lub pokrewnych produktów. Inaczej ich cele będą różne, a nawet rozbieżne - w rezultacie utrudni to działanie grupy.

➤ Z doświadczeń grup już działających wynika, że nie wystarczy by grupa miała wspólny cel, np. wspólny zakup środków produkcji i wspólną sprzedaż produktów, cel ten musi być jednakowo rozumiany i akceptowany przez wszystkich członków.

Nie może być tak, że ktoś jest członkiem grupy jeżeli odnosi z tego poważne korzyści, a przestaje identyfikować się z grupą jeśli tych korzyści nie ma. - Stąd też członkami grupy mogą zostać osoby wzajemnie sobie ufające, potrafiące wziąć na siebie zobowiązania i wywiązywać się z nich w imię osiągnięcia stabilizacji produkcji i zbytu oraz osiągnięcia korzyści w dłuższym okresie czasu. Z tego wynika, że najlepiej jeśli przynajmniej w początkowym

okresie działania grupy, jej członkami zostają rolnicy dobrze znający się, a więc pochodzący co najwyżej z sąsiadujących ze sobą gmin. W przypadku niektórych kierunków produkcji, np. w drobiarstwie, możliwe są grupy o większym zasięgu terytorialnym, gdyż tutaj liczba producentów jest niewielka i nawet na obszarze województwa dobrze się oni znają.

➤ Dobrze prowadzona działalność grupowa przynosi rolnikowi - członkowi szereg korzyści.

Należą do nich między innymi:

- możliwość podpisania wieloletniego kontraktu i wynegocjowania korzystniejszych jego warunków niż może to zrobić w pojedynkę,
- możliwość zakupu tańszych środków produkcji,
- możliwość wspólnych inwestycji i przygotowanie produktów do sprzedaży, a poprzez to lepsze zaspokojenie wymagań konsumenta i poprawę swojej konkurencyjności na rynku,
- lepszy dostęp do informacji rynkowej,
- unikanie zbędnej wewnętrznej konkurencji między rolnikami, a w zamian możliwość wspólnej promocji, reklamy i sprzedaży produktów,
- możliwość zatrudnienia specjalisty, który ułatwi kontakty handlowe.

Osiągnięcie powyższych korzyści powoduje, że rolnik ma więcej czasu na zajęcie się produkcją, a także na wypoczynek.

➤ Czy nowe grupy nie powielają zadań dotychczas działających spółdzielni, np. gminnych spółdzielni „SCh”?

Oczywiście do pewnego stopnia tak. Cele i zadania zapisywane w statutach nowych grup są często zbieżne z celami i zadaniami zapisanymi w statutach gminnych spółdzielni. Gminne spółdzielnie są jednak spółdzielniami wielobranżowymi, koncentrującymi się obecnie głównie na handlu detalicznym. Nic jednak nie stoi na przeszkodzie by gminne spółdzielnie inspirowały tworzenie „tematycznych” grup spośród swoich członków lub by grupy powstające poza spółdzielniami z nimi współpracowały, wykorzystując, w obydwu przypadkach zgromadzony przez rolników, majątek spółdzielczy.

Powstające grupy mogą działać jako grupy nieformalne, ale znacznie łatwiej realizować zakładane cele jeżeli grupa jest formalna tzn. zarejestrowana w sądzie. Prawo polskie przewiduje kilka form prawnych zrzeszania się producentów np.: spółdzielnie, zrzeszenia, spółki.

W następnym numerze biuletynu postaram się odpowiedzieć na pytania: jak zorganizować grupę?, oraz jaką formę prawną dla niej wybrać?

Witold Boguta
Fundacja Spółdzielczości
Wiejskiej



Regionalny Ośrodek Usług Spółdzielczych FSW
ul. I Armii Wojska Polskiego 5
20 - 078 Lublin

KREDYTY

KREDYTY KLĘSKOWE

Klęska powodzi jaka dotknęła w br. nasz kraj nie ominęła woj. białkopodlaskiego. Po obfitych deszczach w lipcu br. w 33 gminach naszego terenu wystąpiły przypadki zalania terenów uprawnych czy gospodarstw. Straty jakie spowodował żywioł należy naprawić. Aby sprostać temu zadaniu Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zarządzeniu Nr 16/97 z 22 lipca 1997 roku określiła zasady na jakich poszkodowani rolnicy mogą ubiegać się o kredyt na wznowienie lub odtworzenie utraconej produkcji. Uruchomione zostają kredyty inwestycyjne i obrotowe. Informację o nich prezentujemy poniżej.

Przeznaczenie kredytu.

☉ Na realizację przedsięwzięć mających na celu wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach dotkniętych klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, powodzi, huraganu, pożaru lub plagi gryzoni.

☉ Działalności na które może być udzielony kredyt są wymienione w „Wykazie działalności” zawartym w załączniku Nr 12 do Zarządzenia Prezesa AMiRR Nr 5/97 z dnia 4 marca 1997 roku w następujących grupach:

- uprawy rolne, warzywnictwo, ogrodnictwo (A.01.1)
- chów i hodowla zwierząt (A.01.2)
- działy specjalne produkcji rolnej (A.01.14.01-A.01.14.04, A.01.60.00-A.01.60.12)
- sekcja rybołówstwo i rybactwo (B.05.02)

☉ Kredyt można wydatkować na przywrócenie produktywności gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej, poprzez zakup środków produkcji, takich jak:

- kwalifikowany materiał siewny i szkółkarski,
- nawozy mineralne,
- środki ochrony roślin,
- paliwa na cele rolnicze,
- inwentarz żywy (zaliczany do środków obrotowych),
- matki pszczoły użytkowe i reprodukcyjne,
- pasze treściwe i koncentraty paszowe dla zwierząt gospodarskich,
- materiały opałowe do ogrzewania szklarni i tuneli,

Na obszarach dotkniętych klęską powodzi, która wystąpiła w lipcu br. może on również zostać wykorzystany na:

- zakup pasz objętościowych,
- przywrócenie funkcji użytkowych zniszczonych lub uszkodzonych budynków i innych budowli inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarni i innych budynków i budowli służących do produkcji w gospodarstwach rolnych,
- odbudowę i remonty kapitałowe zniszczonych lub uszkodzonych budynków mieszkalnych,
- zakup i remonty kapitałowe zniszczonych lub uszkodzonych ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych,
- zakup stada podstawowego inwentarza żywego,
- odtworzenie zniszczonych nasadzeń plantacji wieloletnich.

Warunki ubiegania się o kredyt i kredytowania:

☉ złożenie wniosku do banku - pozytywnie zaopiniowanego przez Wojewodę (zakres i wysokość szkód szacowana jest przez komisję powołaną przez Wojewodę),

☉ kredyt nie może przekraczać wartości odtworzeniowej środków trwałych oszacowany przez komisję,

☉ nie wymagany udział środków własnych,

☉ oprocentowanie - zmienne lecz nie wyższe niż 1,25 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez NBP w stosunku rocznym.

☉ okres kredytowania - nie dłuższy niż 8 lat (na obszarach dotkniętych klęską powodzi 12 lat).

Pełny tekst Zarządzenia Prezesa AMiRR wraz z wzorami wniosków oraz informacjami szczegółowymi dostępny jest w Biurze Białkopodlaskiej Izby Rolniczej.



Szanowni Państwo !

Zapraszamy do współredagowania Biuletynu Białkopodlaskiej Izby Rolniczej. Będziemy wdzięczni za nadsyłane uwagi i sugestie dotyczące treści i formy naszego miesięcznika.

Prosimy o przysyłanie informacji dotyczących spraw i problemów podlaskiej wsi i rolników, ich trudności i bolączek. W miarę naszych możliwości będziemy je publikować oraz staną się one przedmiotem prac Białkopodlaskiej Izby Rolniczej.

UNIA EUROPEJSKA

PLANY ZREFORMOWANIA ROLNICTWA UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska ujawniła propozycje zreformowania systemu rolnego i ograniczenia cen rolnych. Propozycje, określane jako „Agenda 2000”, stanowią kontynuację reform z 1992, zmierzających do podniesienia konkurencyjności rolnictwa europejskiego i ograniczenia dotowania produktów w zamian za bezpośrednie wsparcie rolników. Propozycje Komisji, które muszą jeszcze zatwierdzić ministrowie rolnictwa UE przewidują także zawieszenie programu przymusowego pozostawiania ziemi odłogiem. Nie wszystkie ograniczenia dotacji będą w pełni rekompensowane przez bezpośrednią pomoc dla producentów.

Dotyczy to przede wszystkim producentów zbóż, którzy w ocenie ekspertów otrzymują zbyt duże subwencje i dlatego przewidywane przez Komisję zredukowanie do 2000 roku o 20 % dotowanych cen zbóż zostanie po reformie zrekomensowane jedynie w połowie. Producenci wołowiny i mleka - mimo ogólnego ograniczenia bezpośredniej pomocy dla poszczególnych rolników - uzyskają natomiast relatywnie większe rekompensaty niż producenci zbóż.

Równocześnie dotowane ceny ich produktów mają zostać zmniejszone odpowiednio o 30 i 10 %. W sumie płatności z tytułu rekompensat mają wynieść 4 mld ECU, czyli około 10 % budżetu rolnego Unii.

Komisja ocenia, że ewentualne przystąpienie do UE 10 krajów wschodnio- i środkowoeuropejskich (pięć z Polską w pierwszym etapie, po roku 2002) zwiększy o połowę powierzchnię użytków rolnych w UE i podwoi liczbę rolników. Istnieje obawa, że na obszarach rolniczych może dojść do poważnych nierówności w dochodach i napięć społecznych, gdyby nowi członkowie otrzymali wysokie płatności gotówkowe. Komisja przewiduje też szybkie zwiększanie się nadwyżek żywności, zwłaszcza zbóż, cukru, mięsa mleka - zaczną wzrastać po roku 2001, gdy zaczną oddziaływać w handlu światowym ograniczenia nakładane na produkty subwencjonowane. Rezerwy publiczne zbóż mogą w związku z tym wzrosnąć do roku 2005 do 58 mln ton - w roku bieżącym wynoszą zaledwie 2 mln ton.

Źródło: BOSS ROLNICTWO NR 29

UE CHCE WESPRZEĆ PRZEMIANY W ROLNICTWIE

Unia Europejska ogłosiła gotowość wsparcia przemian w rolnictwie krajów Europy Środkowo-Wschodniej, oferując pomoc od 2000 roku w łącznej kwocie ok. 500 mln ECU-poinformował podsekretarz stanu w Komitecie Integracji Europejskiej dr Władysław Piskorz podczas seminarium na temat restrukturyzacji obszarów wiejskich regionu łódzkiego, które we wtorek odbyło się w Bratoszewicach k. Łodzi.

Jako największego spośród 10 państw kandydujących do Unii- może przypaść znaczna część środków, nawet ok.

40 proc. W opinii Komisji Europejskiej, jeśli polskie rolnictwo będzie kontynuowało reformy, to sprostą wymogom członkostwa w UE. Polska chciałaby otrzymać pomoc przed rokiem 2000.

We wniosku o przyznanie tzw. funduszy przedakcesyjnych, skierowanym do Komisji Europejskiej, polski rząd napisał, że środki te zamierza wykorzystać na wsparcie przetwórstwa rolno-spożywczego, rozwój małej przedsiębiorczości na terenach wiejskich i rozwój infrastruktury obszarów wiejskich, co ułatwi tworzenie miejsc pracy dla ludzi odchodzących z rolnictwa. Ze środków skorzystają gospodarstwa rolnicze, przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego oraz gminy wiejskie-powiedział Piskorz. (na podstawie inf. PAP)

Źródło: EDL Nr 383

Z 1,4 MLD ECU Z PHARE DLA POLSKI, NA ROLNICTWO TYLKO 13-14 MLN

Z funduszy Phare, które w latach 1990-1996 wyniosły 1,4 mld ECU rocznie dla Polski, tylko znikoma część została przekazana przez polski rząd na rozwój rolnictwa - rocznie ok. 13-14 mln ECU - stwierdził Władysław Piskorz, podsekretarz stanu w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej. Utrudnia to w Brukseli nasze starania o fundusze przedakcesyjne, jednakże kwoty jakie z tego tytułu otrzyma Polska na modernizację swego rolnictwa znacznie przewyższą rozmiary dotychczasowego wsparcia Unii dla modernizacji gospodarki żywnościowej.(pka)

Źródło: BOSS ROLNICTWO Nr 31/97

WIADOMOŚCI

ILE OWOCÓW ZJEMY W TYM ROKU

Na pełne podsumowanie sezonu jeszcze za wcześnie, wszystkie szacunki mówią jednak, że owoców będzie w tym roku mniej.

Truskawek- już po odliczeniu strat z powodu chłódów i późniejszych deszczów- zebrano mniej niż oczekiwano, tylko ok. 140 tys. ton 20 % mniej niż przed rokiem- jak na jednego z największych na świecie eksporterów tych owoców obniżka znaczna.

Niestety nie od dziś mówi się o potrzebie wprowadzenia nowych, odporniejszych, bardziej wydajnych i ... słodszych odmian. Inaczej będzie wypierać nas z atrakcyjnych rynków (m.in. niemieckiego) Serbska i inna konkurencja. To samo dotyczy zresztą malin.

Z danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wynika, że malin zbierzemy w tym roku ok. 35 tys. ton, czyli o 15 tys. ton mniej niż szacowano jeszcze w czerwcu. O 18,5 % będą niższe zbiory śliwek-w ub. r. na stoły trafiło 90 tys. ton. Czereśni zebrano 30 tys. ton, o 18,9 % mniej niż w 1996 r. niższe o 12,8 % będą zbiory wiśni-będzie ich ok. 130 tys. ton. Zbiory jabłek szacuje się wstępnie na 1,9 mln ton, mniej o 2,7 % od ubiegłorocznych.

PRAWNIK RADZI

DZIERŻAWA (cz.1)

Zawierając umowę dzierżawy należy pamiętać, że forma tej umowy jest w zasadzie dowolna. Jednakże należy mieć na uwadze art.75 Kodeksu Cywilnego zgodnie z którym czynność prawna obejmująca rozporządzenie prawem, którego wartość przenosi ponad dwa tysiące złotych, jak również czynność prawna, z której wynika zobowiązanie do świadczenia wartość przenoszącej ponad dwa tysiące złotych, powinna być stwierdzona pismem. Jedynie wydzierżawienie przedsiębiorstwa powinno być dokonane w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi.

Przez umowę dzierżawy wydzierżawiający zobowiązuje się oddać przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a dzierżawca zobowiązuje się płacić wydzierżawiającemu umówiony czynsz.

Czynsz może być zastrzeżony w pieniądzu lub świadczeniach innego rodzaju. Może być również oznaczony w ułamkowej części pożytków. Nie jest konieczne, aby wydzierżawiający był właścicielem przedmiotu dzierżawy. Wystarczy jeżeli ma on możliwość zapewnienia dzierżawcy tego przedmiotu i pobierania pożytków jakie on przynosi.

Umowę dzierżawy zawartą na czas dłuższy niż lat trzydzieści poczytuje się po upływie tego terminu za zawartą na czas nieokreślony. Jeżeli dzierżawa nieruchomości rolnej na okres dłuższy niż trzy lata lub trwała faktycznie przez okres co najmniej dziesięciu lat, dzierżawcy przysługuje z mocy ustawy w razie sprzedaży tej nieruchomości, **prawo pierwokupu.**

Prawo pierwokupu przysługuje dzierżawcy dopóty, dopóki dzierżawa nie została zakupiona. Dzierżawcy nieruchomości rolnej przysługuje prawo pierwokupu tylko wówczas gdy przedmiotem sprzedaży jest dzierżawiona nieruchomość lub część tej nieruchomości, nie ma natomiast zastosowania w razie sprzedaży całego gospodarstwa rolnego, w skład którego wchodzi również dzierżawiona nieruchomość.

Dzierżawca powinien wykonywać swoje prawo zgodnie z wymaganiami prawidłowej gospodarki i nie może zmieniać przedmiotu dzierżawy bez zgody wydzierżawiającego. Dzierżawca ma obowiązek dokonywania napraw niezbędnych do zachowania przedmiotu dzierżawy w stanie nie pogorszonym. Naprawy niezbędne do zachowania przedmiotu dzierżawy w stanie nie pogorszonym - to nie tylko drobne naprawy bieżące, ale także naprawy większe bez dokonywania których przedmiot dzierżawy uległ by pogorszeniu.

Bez zgody wydzierżawiającego dzierżawca nie może oddać przedmiotu dzierżawy osobie trzeciej do bezpłatnego używania ani go poddzierżawiać. W razie naruszenia powyższego obowiązku wydzierżawiający może dzierżawę wypowiedzieć bez zachowania terminów wypowiedzenia. Wypowiedzenie dzierżawy na tej podstawie może nastąpić niezależnie od tego czy umowa została zawarta na czas oznaczony, czy nie oznaczony. Wypowiedzenia umowy

dzierżawy bez zachowania terminu wypowiedzenia może nastąpić niezwłocznie po powzięciu przez wydzierżawiającego wiadomość o oddaleniu przedmiotu osobie trzeciej lub o zawarciu umowy poddzierżawy. Bierne zachowanie się wydzierżawiającego, pomimo powzięcia tej wiadomości, może w konkretnym wypadku oznaczać jego zgodę na takie działanie dzierżawcy.

Jeżeli termin płatności czynszu dzierżawczego nie jest w umowie oznaczony, czynsz jest płatny z dołu w terminie zwyczajowo przyjętym, a w braku takiego zwyczaju - półrocznie z dołu. Okresy półroczne ustala się w stosunku do daty zawarcia umowy dzierżawy, a nie od początku roku kalendarzowego.

Jeżeli w skutek okoliczności, na które dzierżawca odpowiedzialności nie ponosi i które nie dotyczą jego osoby, zwykły przychód z przedmiotu dzierżawy uległ znacznemu zmniejszeniu, dzierżawca może żądać obniżenia czynszu przypadającego za dany okres gospodarczy. Okoliczności uzasadniające żądanie obniżenia czynszu nie muszą mieć charakteru klęski żywiołowej. Może chodzić np. o dostarczenie niewłaściwych nasion, drzewek owocowych, o zniszczenie znacznej części owoców czy warzyw przez ptaki lub owady albo o szkodliwe działanie nawozów sztucznych lub środków chemicznych. Nie dotyczą dzierżawy takie okoliczności, na które nie ma wpływu i które nie wiążą się z jakimkolwiek jego działaniem lub zaniechaniem. Zmniejszenie przychodu ma z reguły rozmiary znaczne, jeżeli sięga co najmniej jednej trzeciej normalnie uzyskiwanego przychodu. Obniżenie czynszu może odnosić się jedynie do okresu, w którym zwykły przychód uległ zmniejszeniu. Zakres obniżenia czynszu powinien wyznaczać stosunek, przychodu zmniejszonego do przychodu zwykłego, jaki dzierżawca byłby w danym okresie osiągnął, gdyby nie wystąpiły okoliczności ujemne. Należy jednak uwzględnić wszelkie korzyści majątkowe, jakie dzierżawca uzyskał w danym okresie w związku z wystąpieniem tych ujemnych okoliczności. Nie wyłącza możliwości obniżenia czynszu fakt, że w następnych latach trwania umowy dzierżawca będzie mógł osiągnąć przychody wyrównujące stratę ujemnymi okolicznościami.

Jeżeli w umowie zastrzeżono że oprócz czynszu dzierżawca będzie obowiązany uiszczać podatki i inne ciężary związane z własnością lub z posiadaniem przedmiotu dzierżawy oraz ponosić koszty jego ubezpieczenia, ustawowe prawo zastawu przysługujące wydzierżawiającemu zabezpiecza również roszczenie wydzierżawiającego względem dzierżawcy o zwrot sum, które z powyższych tytułów zapłacił.

Dokończenie w następnym numerze Biuletynu



Porady Prawne
udzielane są w Biurze
Białkopodlaskiej Izby Rolniczej
w każdą środę od 12.00 do 14.00
 Porad udziela:
Radca Prawny
Bożena Bilkiewicz - Bańka